KLAIPĖDOS MIESTO MAŽOSIOS ARCHITEKTŪROS, APLINKOTVARKOS ĮRANGOS IŠDĖSTYMO BEI APLINKOS ESTETINIO FORMAVIMO, MIESTIETIŠKOJO KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO SPECIALUSIS PLANAS

Kuriame Lietuvos ateitį

PATVIRTINTA
Klaipėdos miesto savivaldybės
administracijos direktoriaus
2015 m. ..... d. įsakymas Nr.

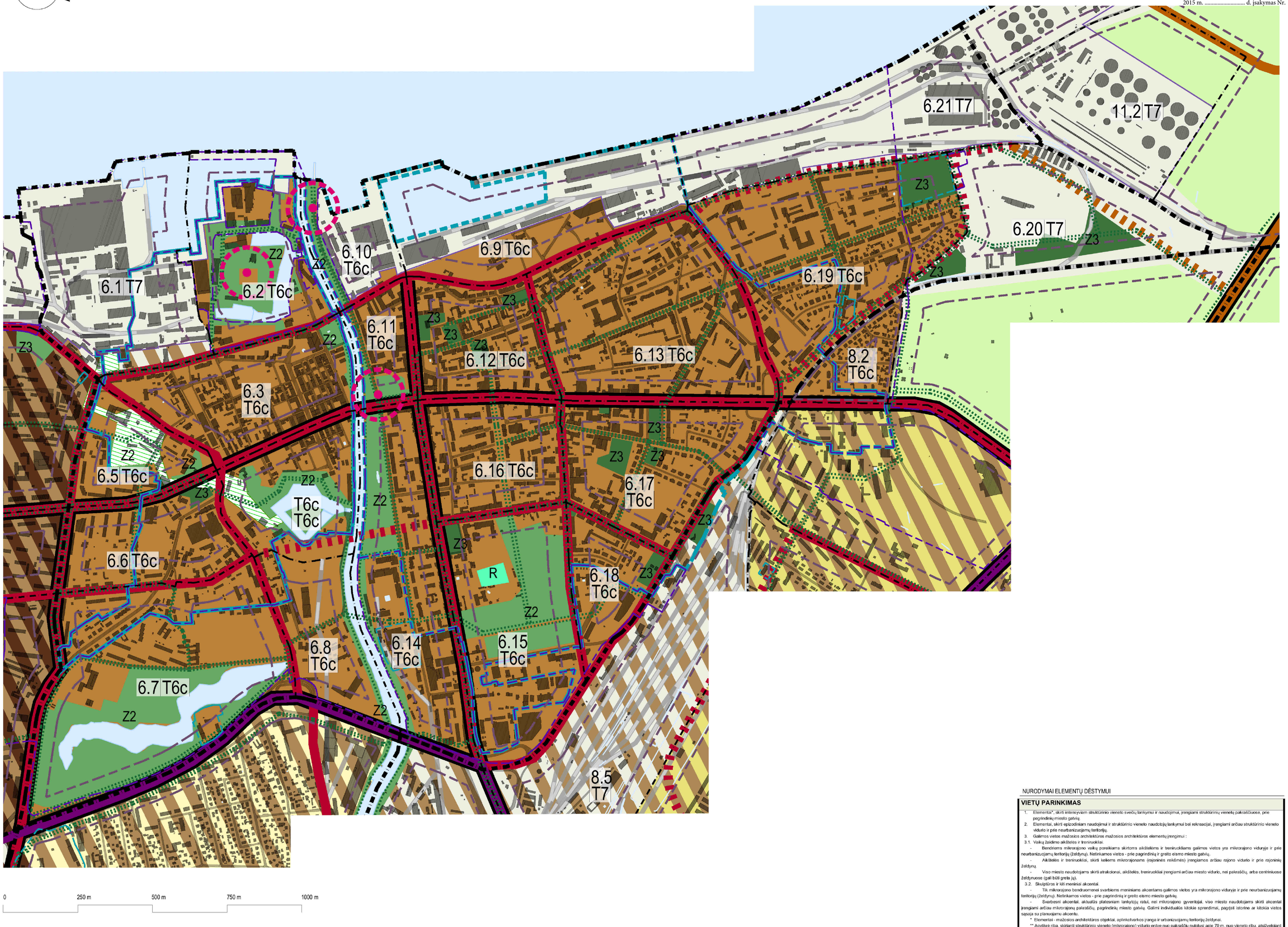

NURODYMAI ELEMENTŲ DĖSTYMUI

VIETŲ PARINKIMAS

1. Elementai*, skirti intensyviam struktūrinio vieneto svečių lankymui ir naudojimui, įrengiami struktūrinių vienetų pakraščiuose, prie pagrindinių miesto gatvių.
2. Elementai, skirti epizodiniam naudojimui ir struktūrinio vieneto naudotojų lankymui bei rekreacijai, įrengiami arčiau struktūrinio vieneto vidurio ir prie neurbanizuojamų teritorijų.
3. Galimos vietos mažosios architektūros mažosios architektūros elementų įrengimui :

3.1. Vaikų žaidimo aikštelės ir treniruokliai.

- Bendriems mikrorajono vaikų poreikiams skirtoms aikštelėms ir treniruokliams galimos vietos yra mikrorajono viduryje ir prie neurbanizuojamų teritorijų (želdynų). Netinkamos vietos - prie pagrindinių ir greito eismo miesto gatvių.
- Aikštelės ir treniruokliai, skirti kelioms mikrorajonams (rajoninės reikšmės) įrengiamos arčiau rajono vidurio ir prie rajoninių želdynų.
- Viso miesto naudotojams skirti atrakcionai, aikštelės, treniruokliai įrengiami arčiau miesto vidurio, nei pakraščių, arba centriniuose želdynuose (gali būti greta jų).

3.2. Skulptūros ir kiti meniniai akcentai.

- Tik mikrorajono bendruomenei svarbiems meniniams akcentams galimos vietos yra mikrorajono viduryje ir prie neurbanizuojamų teritorijų (želdynų). Netinkamos vietos - prie pagrindinių ir greito eismo miesto gatvių.
- Svarbesni akcentai, aktualūs plateisniam lankytojų ratui, nei mikrorajonui gyventojai, viso miesto naudotojams skirti akcentai įrengiami arčiau mikrorajonų pakraščių, pagrindinių miesto gatvių. Galimi individualūs kitokie sprendimai, pagrįsti istorine ar kitokia vietos sąsaja su planuojamu akcentu.

* Elementai - mažosios architektūros objektai, aplinkotvarkos įranga ir urbanizuojamų teritorijų želdynai.

** Apytikrė riba, skirianti struktūrinio vieneto (mikrorajono) vidurio erdvę nuo pakraščių (žr. nurodymus elementų dėstymui).

NURODYMAI ELEMENTŲ IŠRAIŠKAI IR CHARAKTERIUI

CENTRO RAJONO KVARTALŲ GRUPĖS*

6.1	Laivų statyklos	6.11	Rotušės
6.2	Pliavietės	6.12	Bokštų
6.3	Senamiesčio	6.13	Didžiosios Vitės
6.4	Jono kalnelio	6.14	Senosios
6.5	Galinio pylimo		elektrinės
6.6	Baltikalnio	6.15	Skulptūrų parko
6.7	Butsargių dvaro	6.16	Naujamiesčio
6.8	Pelenyno	6.17	Lietuvininkų
6.9	Žiemos uosto	6.18	Priestočio
6.10	Šiaurės rago	6.19	Bomelio vitės
		6.20	Stadiono
		6.21	Vitės uosto

* Patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės 2015 m. kovo 6 d. sprendimu Nr. T1-40.

PRINCIPAI

Pagrindiniai miesto aplinkos estetinio formavimo principai

1. Mažosios architektūros, aplinkotvarkos įrangos ir urbanizuojamos aplinkos želdynų (Elementų) diestymas ir išraiška manniėmis tvarkymo priemonėmis derinami prie vizualinės erdvės, kurioje jie yra, charakterio.
2. Elementai derinami prie struktūrinio vieneto (rajono, mikrorajono), kuriam jie priklauso, charakterio.
3. Elementai derinami prie susisiekimo ar upės koridoriaus charakterio (jei į tokį koridorių patenka).
4. Specialiais reglamentais valstybės saugomų teritorijų ir objektų tvarkymas pirmiausia vykdomas pagal jų apsaugos ir tvarkymo reglamentų reikalavimus.
5. Aplinkos ir jos elementų charakterio tipai ir juos nusakančios savybės yra :
- gamtiškas - organiška, laisvai laužyta plano ir silueto forma, laisvai, be simetrijos išdėstyti elementai kompozicijoje, natūralios medžiagos ir spalvos;
- miškai gamtiškas - miškos savybės, gamtiškos dominuoja;
- miškai miestiškas - miškos savybės, miestiškos dominuoja;
- miestiškas - geometrizuota elementų forma, simetriška elementų išdėstymo kompozicija, dirbtinai galinčios atrodyti medžiagos ir spalvos.

ZONAVIMAS 1

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos miesto struktūrinių vienetų (mikrorajonų) pagrindu
(kraštovaizdžio kokybės etalono apibūdinimas)

- **T1 – neurbanizuota** (gamtinės, neurbanizuojamose teritorijose)
- **T2 – didesne dalimi neurbanizuojama** (galimi pavieniai statiniai neurbanizuotose teritorijose)
- **T3 – neintensyviai urbanizuojama** (ekstensyvaus ir mažo užstatymo intensyvumo zona) — T3/T4
- **T4 – intensyviai urbanizuojama** (vidutinio intensyvumo, vyraujančio miesto užstatymo zona) — intensyviai urbanizuojami fragmentai neintensyviai urbanizuojamose zonose [4]
- **T5 – labai intensyviai urbanizuojama** (intensyvaus, miesto centrų ir pocentrių užstatymo zona) — T3/T5 T4/T5 T7/T5
- **T6C – intensyviausiai urbanizuojama istorinio centro zona** (istorinio centro zona) — labai intensyviai urbanizuojami fragmentai neintensyviai / intensyviai / specializuotai urbanizuojamose zonose [4]
- **T6 – intensyviausiai urbanizuojama** (intensyviausiai užstatomo pagrindinėo urbanizacijos centro (šerdies) zona) — T4/T6 T5/T6 T7/T6
- **T7 – specializuotai urbanizuojama** (specializuotų kompleksų, inžinerinės infrastruktūros objektų zona) — intensyviausiai urbanizuojami fragmentai intensyviai / labai intensyviai / specializuotai urbanizuojamose zonose [4]

1.1|T1| Kvartalų grupės žymuo | Tvarkymo zonos žymuo | Tvarkymo zonos ribos (sutampa su kvartalų grupių ribomis)

Rajonų ribos

Apytikrė riba, skirianti struktūrinio vieneto (mikrorajono) vidurio erdvę nuo pakraščių (žr. nurodymus elementų dėstymui).

TVARKYMAS 1

Formuojamas zonos erdvių charakteris		Siektinos zonų erdvėse dominuojančios elementų* savybės: Forma ar konfigūracija	Sąrangos kompozicija	Medžiagiškumas	Orientaciniai elementų* charakterio tipo dominavimo skirtingo charakterio erdvėse proporcijos: Gamtiško charakterio elementai	Miškrai gamtiško charakterio e.	Miškrai miestiško charakterio e.	Miestiško charakterio elementai
Gamtiško charakterio erdvės		Plastiška	Nesimetriška	Natūralu	> 55 %	< 20 %	< 10 %	> 5 %
Miškrai gamtiško charakterio erdvės	var. 1	Plastiška	Nesimetriška	Dirbtina	> 25 %	> 55 %	< 15 %	> 15 %
	var. 2	Plastiška	Simetriška	Natūralu				
	var. 3	Geometrizuota	Nesimetriška	Natūralu				
Miškrai miestiško charakterio erdvės	var. 1	Plastiška	Simetriška	Dirbtina	> 15 %	< 15 %	> 55 %	> 25 %
	var. 2	Geometrizuota	Nesimetriška	Dirbtina				
	var. 3	Geometrizuota	Simetriška	Natūralu				
Miestiško charakterio erdvės		Geometrizuota	Simetriška**	Dirbtina	> 5 %	< 10 %	< 20 %	> 55 %

** Simetrija - objekto dalių, pusių atitikimas pastebimo centro ar ašies atžvilgiu

PASTABOS

1. Vadovaujamasi Klaipėdos miesto bendrojo plano, patvirtinto 2007-04-05 tarybos sprendimu Nr. T2-110, sprendiniais.
2. T1 ir T2 yra neurbanizuojamos teritorijos ir nėra miestiškojo kraštovaizdžio objektas, tvarkymo reglamentus nustato gamtinio kraštovaizdžio srities dokumentai. Šiame plane pateikti siūlymai.
3. Rajoninės bei vietinės reikšmės įvaizdžio formavimo vietos (trasos ir mazgai) nustatomos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus.
4. Reglamentinių, rekreacinių ir želdynų teritorijų žymėjimas yra orientacinis (apjungia smulkesnes teritorijas) - tikslinamas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais.
5. Veikla kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose plėtojama pagal neklinjamo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Kuršių Nerijos nacionalinio parko teritorija tvarkoma pagal šios teritorijos planavimo dokumentus.
6. Urbanizacijos laipsnis (intensyvumas) čia reiškia bendrą aplinkos prisotinimo antropogeninės ir technogeninės kilmės ir išraiškos elementais intensyvumą.
7. Specialiojo plano sprendiniai taikomi po jo įsigaliojimo datos rengiamiems teritorijų planavimo dokumentams.
8. Šio specialiojo plano sprendiniais nėra reglamentuojami užstatymo tankumo, intensyvumo, aukščio ir naudojimo paskirties parametrai.
9. Šiame plane nėra reglamentuojamas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijų tvarkymas, reikalavimai jai netaikomi.

KULTŪROS PAVELDO TVARKYMAS:

1. Kultūros paveldo objektų (registruotų kaip kultūros vertybės), taip pat. objektų, turinčių etninių, istorinių, estetinių ar mokslinių požiūrių vertingųjų savybių, tvarkymas organizuojamas vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir kitais galiojančiais šio įstatymo srities teisės aktais, laikant šiuose teisės aktuose nurodytas paveldo saugojimo priemones.
2. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojoje kultūros vertybėje draudžiami vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai. Veikla kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose plėtojama pagal nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus.
3. Klaipėdos senamiesčio gynybinius pylimus reikalinga pažymėti natūrioje mažosios architektūros ir aplinkotvarkos elementais. Pažymėjimas galimas visomis priemonėmis, kurios nepriešrauja nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos reikalavimams. Konkretūs sprendiniai parenkami techninių projektų rengimo metu, derinant su atlinkamomis priežiūros institucijomis, atsižvelgiant į teritorijos naudotojų ir visuomenės poreikius.
4. Mieste išlikusi mažoji architektūra, aplinkotvarkos įranga ir urbanizuojamų teritorijų želdynai (toliau - Elementai), sukurti iki II pasaulinio karo, saugomi, kiek tai pagrįstai įmanoma ir nurodo teisės aktai. Elementai, kurių išsaugoti nėra galimybės, užfiksuojami dokumentais, kad išlikty susipažinimo galimybė. Elementai tvarkomi vadovaujantis kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimais. Teritorijose, kuriems taikomi konkretūs paveldo apsaugos reglamentai, šie elementai tvarkomi pagal konkretaus apsaugos reglamento reikalavimus. Šių elementų formą, sąrangą, medžiagiškumą rekomenduojama panaudoti etaloniniu pavyzdžiu formuojant charakterį tų struktūrinių vienetų, kuriuose tie elementai buvo rasti. Išlikusius želdynus ar jų dalis aplinkoje, kuri išsaugojo autentiškus želdyno sukūrimo laikmečio bruožus, yra tikslinga atkurti.

ZONAVIMAS 2

Susisiekimo ir upių koridorių tvarkymo zonos
(kraštovaizdžio kokybės etalono apibūdinimas)

- **M4 – miesto miškų kelių zona** esama / suplanuota (Natūralaus, gamtiško aplinkos įvaizdžio saugojimo, želdinialis formuojamų alėjų, susisiekimo koridorių erdvės teritorijos)
- **M3 – gyvenamųjų ir kitų vietinių gatvių zona** (Natūralaus, gamtiško aplinkos įvaizdžio saugojimo, želdinialis formuojamų alėjų, susisiekimo koridorių erdvės teritorijos)
- **M2 – mišraus naudojimo centrinių miesto gatvių zona** esama / suplanuota (Infrastruktūros susisiekimui motorizuotai ir nemotorizuotai lygiavertio integravimo, daugiafunkcinio erdvės naudojimo teritorijos)
- **M1 – miesto greito eismo magistralių zona** esama / suplanuota (Miesto transporto infrastruktūros greitam susisiekimui plėtros teritorijos)
- **M0 – užmiesčio greito eismo magistralių zona** esama / suplanuota (Užmiesčio greito susisiekimo infrastruktūros plėtros teritorijos)

TVARKYMAS 2

Formuojamas zonos erdvių charakteris*

- **U1 - neurbanizuojamos aplinkos upių zona** (Natūralaus, gamtiško aplinkos įvaizdžio saugojimo, želdinialis formuojamų upės koridorių erdvės teritorijos) — Gamtiško charakterio erdvės; Miškrai gamtiško charakterio erdvės
- **U2 - urbanizuojamos aplinkos upių zona** (Intensyvaus naudojimo ir pritaikymo urbanizuotai aplinkai upės koridorių teritorijos) — Miškrai miestiško charakterio erdvės; Miestiško charakterio erdvės

* Siektinos erdvių elementų savybės - kaip tvarkyme 1

ZONAVIMAS 3

Specialiais reglamentais saugomo kraštovaizdžio zonos
(reikalavimai kraštovaizdžio kokybei nustatyti jų planavimo dokumentuose[5])

- Kuršių Nerijos nacionalinio parko teritorija
- Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, įregistruotos kultūros vertybių registre
- Kultūros vertybių - Klaipėdos miesto istorinės dalies (22012) ir Klaipėdos senamiesčio (16075) ribos, jose kitų paveldo objektų teritorijos neatvaizduotos
- Kultūros paveldo apsaugos zonų ribos, įregistruotos kultūros vertybių registre

Pastaba: Atskirų kultūros paveldo objektų ribos kultūros vertybėse - Klaipėdos miesto istorinėje dalyje ir Klaipėdos senamiestyje nepažymėtos - žiūrėti paveldo apsaugos srities planuose.

TVARKYMAS 3 - ŽALIASISTEMĖ

Formuojama želdynus ir kitas rekreacinės bei pažintinės vertės turinčias teritorijas bei objektus įvairiais ryšiais apjungianti sistema - žaliasistemė*

- Z1 atskirieji želdynai, priskiriami centriniams miesto želdynams [1-4]
- Z2 atskirieji želdynai, priskiriami rajoniniams miesto želdynams [4]
- Z3 atskirieji želdynai, priskiriami vietiniams miesto želdynams [4]
- R Rekreacinės teritorijos [4]
- Vandens telkiniai
- Planuojamas paženiklinti senamiesčio gynybinių pylimų žiedas
- Planuojamos svarbiausios želdynų jungtys – *Žaliasis tinklas*

TVARKYMAS 4

Kryptingai formuojamas patrauklus miesto įvaizdžio vientisumas [3]

- Svarbiausios, stiprinamo bendramiestinio įvaizdžio susisiekimo trasos
- Svarbiausi, stiprinamo bendramiestinio įvaizdžio mazgai - reprezentacinės erdvės

KITI ŽYMĖJIMAI

- Klaipėdos miesto administracinė riba
- Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos riba
- Geležinkelis

NDP Atestato Nr.:3305	Projekto rengėjas: UAB "NDP" Turgaus g. 5, LT-99132, Šilutė Tel./faks.: 8 441 51443			
A 695	PV	A. Čepienė		2015
A 1083	arch.	M. Daukšys		2015
	arch.	Š. Bagdonaitė		2014
	arch.	T. Medzeles		2014

Planavimo organizatorius: Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius

Projekto pavadinimas: Klaipėdos miesto mažosios architektūros, aplinkotvarkos įrangos išdėstymo bei aplinkos estetinio formavimo, miestietiškojo kraštovaizdžio tvarkymo specialusis planas

Brėžinys: CENTRINĖS DALIES TVARKYMO SPRENDINIŲ BRĖŽINYS M 1 : 5 000

Laida: 0

Dokumento žymuo: NDP 13.STP-334 - S1

Lapas 1 / Lapų 1